

D • N

3/1 1952

Eisenhower blir president?

General Eisenhower skall enligt senator Lodge, som energiskt arbetat för generalens kandidatur, framföras som kandidat till presidentposten vid det förberedande valet (primärvalet) inom det republikanska partiet i New Hampshire den 11 mars. Vid primärvalet gäller det att utse partiernas delegater till de nationella nomineringskonvent i juli månad vid vilka partierna definitivt skall uppställa kandidater. Enligt New Hampshires vallag kan väljarna vid delegaternas utseende uttala sig för en viss kandidat; den som inte vill komma i fråga skall senast den 9 februari anmäla att han inte önskar stå på valsedeln. På förfrågan hos Eisenhower om hans villighet att ställa upp har svaret blivit utförligt, men ganska oklart och undvikande. Sannolikt synes emellertid vara att Eisenhower inte kommer att vägra att ta emot en erbjuden kandidatur, även om han för närvarande inte är beredd att strida om nomineringen.

Eisenhowers uppträdande i år kontrasterar skarpt mot hans hållning före 1948 års val. För nästan precis fyra år sedan föreslog en grupp republikaner i New Hampshire att Eisenhower skulle ställa upp som kandidat vid primärvalen, men denne vägrade bestämt att tillmötesgå deras krav. Några månader senare framfördes inom det demokratiska partiet tanken att göra Eisenhower till kandidat, men även vid detta tillfälle kom ett "definitivt och totalt" avslag från den tillfrågade. Under den senaste tiden har Eisenhower varit på tal både som republikansk kandidat och som kandidat för båda de stora partierna; en mycket utbredd opinion anser det emellertid olämpligt med en sådan fusion av de stora partierna som en dubbelkandidatur skulle innebära. Att Eisenhower är republikan har länge varit känt, men därmed är ingen klarhet vunnit om hans politiska åsikter eller program; tydligt är dock att han är varm anhängare av samverkan med Västeuropa, och kanske har han förmåtts att ställa sig positiv till en kandidatur av oro för den visserligen rätt milda flirt med isolationismen som bedrivits av senator Taft.

Om Eisenhower accepterar, har han utomordentligt stora utsikter. Inom det republikanska partiet har den konservative Taft hittills varit den ledande kandidaten, med Warren från Kalifornien och Stassen från Minnesota som mera vänsterbetonade medtävlare. Eisenhower skulle med all sannolikhet bli ett vida mera samlande namn än dessa politiker, som företräder skilda riktningar inom partiet. Det

demokratiska partiets chanser anses allmänt vara långt svagare än 1948 — då man, med orätt trodde att Truman saknade möjligheter —, och dessa chanser skulle sjunka till ett minimum om republikanerna finge en allmänt omtyckt och utanför de inre partivisterna stående kandidat. Med ganska stor säkerhet kan därför påstås att det endast beror på Eisenhower själv om han skall bli republikens näste president.

USA:s historia företer en rad exempel på att framgångsrika

generaler utan politisk erfarenhet upphöjts till presidenturen; så var i flera fall förhållandet både efter mexikanska kriget 1846—48 och efter inbördeskriget. I det hela har dessa militära presidenter inte hört till de betydande och framgångsrika; särskilt general Grant (1869—77) förminskade som statsledare både sitt eget och ämbetets anseende. I fråga om general Eisenhower är situationen en annan. Som general och som civil administratör (rektor vid Columbiauniversitetet) och över huvud i sitt offentliga framträdande har Eisenhower visat gott omdöme och humanitet. Hans bok om världskriget är en fin skildring av en framstående ledares insatser. För Europas folk skulle hans val till presidenturen framstå som en garanti för att samarbetet mellan världens fria stater skall fullföljas och förstärkas.